

foretages Mæglingen af denne. — Der skal være en Forligskommission for hver Underretskreds (i København dog desuden en særlig for Sø- og Handelssager). De almindelige Værnetingsregler skulle være anvendelige ved Spørgsmaalet om, hvor Indklagede er pligtig at møde; i øvrigt kunne Parterne vælge en hvilkensomhelst Forligskommission. — Til Mægling ved Retterne eller Forligskommissionerne kunne Parterne, naar de have personligt Forfald, møde ved en hvilkensomhelst god Mand, selv om han er en Sagfører. — Et og samme Dokument kan benyttes som Forligsindkaldelse og som Stævning. Varslet er overalt 3 Dage og en Uge, eftersom Indklagede bor i eller uden for Retskredsen. — Den bestaaende Adgang til for Forligskommissionen at godkende et udenfor samme sluttet Forlig for derved at give Forliget Eksekutionskraft eller sikre sig Bevis derfor opretholdes. Dog kan saadan Godkendelse kun gyldig finde Sted ved en Forligskommission, under hvilken enten Kreditor eller Skyldneren hører. Jfr. endvidere ndfr. pag. 90 Nr. 2.

4. *Procesmaaden i Almindelighed.* Til det ovenfor pag. 76 under »Fælles Bestemmelser for borgerlige Retssager og Straffesager« anførte kan, for de borgerlige Retssagers vedkommende, føjes følgende: Retten bør ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed og Ufuldstændighed. Retten kan, om den finder det nødvendigt, opfordre Parterne til at fremlægge Situationskort o. l. eller tilvejebringe Syn og Skøn, og den kan til Sagens yderligere Oplysning rette selvstændige Spørgsmaal til Parterne, til Vidnerne og Syns- og Skøns mænd. Endvidere er der tillagt Retten Beføjelse til at afgøre „efter et Skøn over Forhandlingerne i det hele“, hvorvidt noget skal anses indrømmet eller bestridt, og hvilken Virkning Undladelse af at besvare Provokationer skal have. Fremdeles mærkes den Dommeren i alle Underretssager paalagte Vejledningspligt (se ndfr.)

5. *Afhøring af Parter og Parts Ed.* Retten skal ogsaa kunne forlange Forklaringer af *Sagens Parter*: „Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmaal sigtende til Sagens Oplysning“. Dog kan Parten nægte at svare paa Spørgsmaal, hvis Besvarelse maa forudsættes at ville udsætte Parten selv, hans Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd*). Ligeledes kan hver Part selv fremstille sig og

*) Den Ret, som et Vidne har til at nægte at give Forklaring, naar han derved vil udsættes for at lide væsentlig Tab o. l., skal efter Landstingets Forslag en Part ikke have.